

DECIZIE

05 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Valentina Clevadi, Ion Druță,
Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru

examinînd recursul declarat de către Societatea pe acțiuni „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca”,

în pricina civilă la cererea administratorului procesului de insolabilitate Întreprinderea Mixtă „Sef-Gaz” societate cu răspundere limitată, Natalia Gîrleanu împotriva Societății pe acțiuni „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” cu privire la declararea nulității actelor juridice,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Bălți din 27 aprilie 2016, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

Prin cererea introductivă a creditorului SRL „Florești-Gaz” s-a solicitat declararea insolabilității ÎM „Sef –Gaz” SRL cu sediul în or. Soroca, str. Cosăuților 4, pe motiv de supraîndatorare.

Prin hotărîrea Curții de Apel Bălți nr.2i-138/15 din 28 iulie 2015 a fost intentată procedura de insolabilitate față de debitorul ÎM „Sef-Gaz” SRL cu aplicarea tuturor măsurilor de asigurare și procedurilor prevăzute de Legea insolabilității.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Bălți nr. 2i-94/2016 din 12 februarie 2016 s-a aprobat procesul-verbal al Adunării creditorilor ÎM „Sef-Gaz” SRL din 29 ianuarie 2016 și debitorul ÎM „Sef-Gaz” SRL a fost trecut în procedura de faliment, prin valorificarea și lichidarea masei debitoare, în calitate de lichidator fiind desemnată -Gîrleanu Natalia, administrator autorizat.

La 02 octombrie 2015 administratorul procesului de insolabilitate al ÎM „Sef-Gaz” SRL a înaintat acțiunea privind declararea nulității actelor juridice, în temeiul art. 104 din Legea insolabilității.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 17 aprilie 2014 a avut loc adunarea repetată a asociaților ÎM „Sef-Gaz” SRL, în rezultatul căreia a fost adoptată decizia de aprobare a încheierii contractului de vânzare-cumpărare a conductelor de gaze din 14 martie 2014, prin care ÎM „Sef-Gaz” SRL în calitate de vânzător se obligă să-i transmită în proprietate SA „Cariera de Granit și Petriș din

Soroca” conducte de gaze; contractului de furnizare nr. 48 din 14 martie 2014, prin care SA „Cariera de Granit și Petriș din Soroca” a vândut către ÎM „Sef-Gaz” SRL nisip de la concasare (din granit) în cantitate de 60469 tone, cu preț pentru o tonă de 130 lei, inclusiv TVA și contractului de depozit din 14 martie 2014, încheiat între SA „Cariera de Granit și Petriș din Soroca” și ÎM „Sef-Gaz” SRL.

Totodată, s-a menționat că, conform anexei nr. 1 la contract de furnizare nr. 48 din 14 martie 2014, achitarea pentru marfa specificată, urmează a fi efectuată în avans de pînă la 100% pentru fiecare livrare, iar valoarea estimată a contractului este de 7 860 970 lei.

Potrivit pct. 4.1 al contractului „marfa se consideră transmisă de către furnizor și primită de către beneficiar din momentul eliberării facturii fiscale”, drept urmare în data de 14 martie 2014 de către SA „Cariera de Granit și Petriș din Soroca” a fost eliberată factura fiscală seria JF nr.1371936 din 14 martie 2014, în baza căreia ÎM „Sef Gaz” SRL a primit nisip de la concasare în cantitate de 60469 tone, în valoare de - 7 860 970 lei.

La 14 martie 2014 între SA „Cariera de Granit și Petriș din Soroca” și ÎM „Sef-Gaz” SRL a fost încheiat contract de depozit, prin care ÎM „Sef-Gaz” SRL în calitate de „deponent” a încredințat „depozitarului” SA „Cariera de Granit și Petriș din Soroca” spre păstrare, cu titlu de depozit bunul procurat - nisip de la concasare (din granit) în cantitate de 60469 tone.

Administratorul insolvenței invocă că, ÎM „Sef-Gaz” SRL în calitate de cumpărător, nici nu a preluat nisipul de la concasare (din granit) în cantitate de 60469 tone, și de-facto bunul procurat a rămas neatins pe teritoriul vânzătorului.

Reclamantul consideră că, tranzacția în cauză are un caracter virtual, deoarece nisip nu a fost livrat către ÎM „Sef-Gaz” SRL, plata pentru procurarea nisipului de la concasare în cantitate de 60469 tone nu a fost efectuată, or vânzătorul nici nu a solicitat executarea contractului și achitarea contravalorii acestuia în mărime de 7860970 lei. Mai mult ca atât, pârâtul a acceptat depozitarea bunului procurat de către SRL „Sef-Gaz”, fără plată pe teritoriul care aparține SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca”.

Totodată, a comunicat că, la 14 septembrie 2015 de către Comisia de inventariere a fost efectuată verificarea bunurilor care aparțin masei debitoare ale ÎM „Sef-Gaz” SRL, în temeiul prevederilor Legii insolvenței, însă în cadrul inventarierii nisip de la concasare nu a fost stabilit.

De asemenea, reclamantul a menționat că, SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” nu a achitat în beneficiul ÎM „Sef-Gaz” SRL suma 8000076 lei plata pentru înstrăinarea gazoductelor. Deci, pârâtul a intrat în posesia bunurilor, dar plata pentru bunurile procurate nu s-a efectuat.

A mai invocat că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 ianuarie 2016 a fost menținută în vigoare decizia Curții de Apel Bălți din 25 iunie 2015 și hotărârea Judecătoriai Soroca din 10 martie 2015, prin care contractul de vânzare cumpărare din 14 martie 2014 încheiat între SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” și ÎM „Sef-Gaz” SRL privind înstrăinarea conductelor de gaze a fost declarat nul.

Astfel, consideră că, toate contractele încheiate la 14 martie 2014 au un caracter virtual, sunt fictive, fiind încheiate fără intenția de a produce efecte

juridice și sunt lovite de nulitate absolută. Or, potrivit art. 221 alin. (1) din Codul civil, este fictiv actul juridic, care este încheiat fără intenția de a produce efecte juridice.

Conform art. 104 lit. a) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, pe parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvență, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate introduce în instanța de insolvență acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului: a) orice act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolvență care a afectat drepturile creditorilor.

Astfel, reclamantul consideră că, aceste acte juridice au fost încheiate de părți pentru a ascunde în fața terților intenția juridică reală deoarece, intenția părților a fost doar de a înstrăina gazele cu scopul împiedicării creditorului SRL „Florești Gaz” să-și satisfacă creanțele sale, iar SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” ca fiind persoana afiliată să încaseze ulterior de la SRL „Florești Gaz” careva plăți.

Prin urmare, administratorul procesului de insolvență ÎM „Sef-Gaz” SRL Natalia Gîrleanu solicită declararea nulității contractului de furnizare nr. 48 din 14 martie 2014 și a contractului de depozit din 14 martie 2014, încheiat între SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” și ÎM „Sef-Gaz” SRL.

Prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 27 aprilie 2016 a fost admisă acțiunea administratorului procesului de insolvență al ÎM „Sef-Gaz” SRL Natalia Gîrleanu împotriva SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” privind declararea nulității actelor juridice. A fost declarat nul contractul de furnizare nr. 48 din 14 martie 2014 și contractul de depozit din 14 martie 2014 încheiate între SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca și ÎM „Sef-Gaz” SRL.

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de insolvență, la 18 mai 2016, SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” a contestat-o cu recurs.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2016, cererea de recurs declarată de către SA „SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” a fost restituită în baza art. 84, 437 alin. (2) CPC – recurentul a depus cererea de recurs fără a fi însoțită de dovada plății de stat.

La 29 iunie 2016, SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” a declarat recurs repetat împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2016, cerînd repunerea în termen a recursului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului, recurentul a invocat că instanța de insolvență la judecarea pricinii a aplicat și interpretat eronat normele de drept material.

Menționează că la 14 iunie 2016 Curtea Supremă de Justiție a emis încheierea prin care s-a restituit cererea de recurs depusă de SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” pentru înlăturarea neajunsurilor. Încheierea dată a fost recepționată tocmai la 22 iunie 2016.

Consideră că reieșind din prevederile art. 438 alin. (3) CPC, restituirea cererii de recurs nu împiedică declararea repetată a recursului după lichidarea neajunsurilor și respectarea celorlalte reguli stabilite de lege pentru declararea lui.

La 11 august 2016, SRL „Florești-Gaz” a depus referință la recursul declarat de către SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca”, în care a invocat caracterul declarativ al acestuia și a solicitat respingerea lui cu menținerea în vigoare a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2016.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referința SRL „Florești Gaz”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins ca fiind depus cu omiterea termenului legal, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în vigoare din 14 martie 2013, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Prin prisma art. 434 CPC, termenul de declarare a recursului este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că la 02 octombrie 2015, administratorul procesului de insolvență al ÎM „Sef-Gaz” SRL a depus cerere privind declararea nulității actelor juridice.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 27 aprilie 2016, a fost admisă acțiunea administratorului procesului de insolvență al ÎM „Sef-Gaz” SRL Natalia Gîrleanu împotriva SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” privind declararea nulității actelor juridice. A fost declarat nul contractul de furnizare nr. 48 din 14 martie 2014 și contractul de depozit din 14 martie 2014 încheiate între SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” și ÎM „Sef-Gaz” SRL.

La 18 mai 2016, SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 27 aprilie 2016, iar prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2016, cererea de recurs declarată de către SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” a fost restituită în baza art. 437 alin. (2) CPC. Însă recurentul a depus cerere de recurs abia la 29 iunie 2016, astfel încălcând abuziv termenul de declarare a recursului.

Argumentul recurentului precum că a făcut cunoștință cu încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2016 abia la 22 iunie 2016, și din acest moment începe a curge termenul de prescripție nu are relevanță, întrucât acesta nu a depus diligența necesară pentru a face cunoștință cu hotărârea primei instanțe și a înlătura neajunsurile cererii de recurs indicate prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2016 în termenul prevăzut de lege.

Or, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

La caz se reține că, nu poate servi drept temei de repunere în termen a recursului SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2016 emisă în temeiul art. 437 CPC, iar alte motive de repunere în termen a recursului și anexarea probelor ce justifică omiterea acestuia recurentul nu a prezentat.

Astfel, ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat abia la 29 iunie 2016, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzut de art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, fără a indica vreun motiv justificativ cu anexarea probelor în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” urmează a fi respins ca fiind depus în afara termenului legal.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu justifică în nici un mod omiterea termenului de depunere a cererii de recurs și urmează a fi respinse.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut de art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, în lipsa temeiurilor de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca”, ca fiind depus tardiv.

În conformitate cu art. 445 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge cererea Societății pe acțiuni „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” privind repunerea în termen a recursului.

Se respinge recursul declarat de către Societatea pe acțiuni „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca”, ca fiind depus în afara termenului legal.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadî

Ion Druță

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru